

L'ALT EMPORDÀ

Text > JOAN FERRERÓS

L'Ateneu de Figueres | La IAEDEN, Òmnium Cultural de l'Alt Empordà i el Centre Excursionista Empordanès, tres societats històriques, van constituir el mes de desembre passat l'Ateneu de Figueres al carrer de Sant Josep Sol d'Isern, 3, cantonada amb Santa Margarida (darrere d'Hisenda). Les entitats s'hi instal·laran la primavera vinent i deixaran les seus actuals: el Casino Menestral (Centre Excursionista Empordanès), el carrer de Pep Ventura (Òmnium) i Can Met del carrer de Sant Vicenç (IAEDEN). L'espai disposarà de bar i restaurant amb exterior, sala d'actes, sala de reunions, magatzem i despatxos. L'interès comú que manifesten els tres clubs és generar activitats per donar resposta als problemes de l'individualisme, l'auge de l'extrema dreta o els efectes del canvi climàtic; de més, l'Ateneu treballarà per reforçar la vida cultural

i social a Figueres i a l'Alt Empordà. L'actriu Berta Sayeras havia protagonitzat una campanya audiovisual que, amb l'emblema «250», va despertar la curiositat abans que es fes pública la iniciativa. La presentació va consistir en una convocatòria a la plaça de la Palmera; un cop conduïts al local els assistents, en representació de les confraries, Lourdes Godoy, Mariona Isern i Ariadna Seglar van donar detalls de la novetat. Les xifres: el local té una superfície de dos-cents cinquanta metres quadrats; les tres fraternitats sumen 4.500 socis; l'espai necessita reformes que es finançaran amb seixanta mil euros que ja tenen, més trenta mil que confien aplegar amb una campanya anomenada «Omplim 250» (per a més detalls, www.omplim250.cat).

Un català a Grècia | L'hel·lenista empordanès Eusebi Ayensa va dirigir l'Institut Cervantes d'Atenes els anys 2007-2012. De l'experiència n'ha escrit i publicat el llibre que es titula *Un català a Grècia: Una mirada a una història compartida* (Pagès Editors, Premi d'Assaig Josep Vallverdú 2021). L'obra, de més de tres-cents pàgines, pot ser literàriament contemplada des de diversos punts de vista: com unes memòries de l'experiència; un dietari intermitent; un assaig a l'estil de Pla i Fuster; un recull de les relacions que hi ha hagut entre Grècia i Catalunya d'ençà de Roger de Flor; un informe de què en saben i què en pensen, els grecs, de tot plegat, i particularment, una crònica dels fets més rellevants que van organitzar per intercomunicar culturalment Catalunya i Grècia: el centenari de les excavacions d'Empúries; Ramon Llull a Xipre; el català, única llengua que figura a l'Acròpolis tallada en marbre; Cervantes, Lepant i Lluís de Requesens; el suport de Catalunya als cretencs dominats pels turcs; les evolucions de la ballarina Àurea de Sarrà a l'Hèllade; Riba i Kavafis; etc. També és una radiografia de la catalanofòbia del Ministeri d'Afers Estrangers i Cooperació, de l'ambaixada i de la majoria de responsables del Cervantes, una institució que paguem tots i que té el teòric paper de difondre cultures i llengües espanyoles; els despropòsits estan perfectament detallats i documentats a l'obra.

EL BAIX EMPORDÀ

Text > PURI ABARCA

El Museu Thyssen i el monestir

Finalment, sembla que les obres de rehabilitació de bona part del monestir de Sant Feliu de Guíxols tiraran endavant aquest any, amb aportacions de la Generalitat, la Diputació de Girona i els fons europeus Next Generation. Fa catorze anys que la baronessa Carmen Thyssen-Bornemisza (ja vídua del baró Hans Heinrich Thyssen-Bornemisza) va arribar a un acord amb el Ministeri de Cultura espanyol perquè una part de la col·lecció artística de la família, concretament la de pintura i escultura catalana, fos instal·lada de manera permanent a les dependències del monestir. Això no podia ser fins que es fessin les obres de remodelació necessàries a l'edifici (datat del segle x i amb construccions posteriors, fins al segle XVIII). Ara, un projecte força ambiciós, pressupostat en 2.100.057,04 euros exactament, preveu condicionar-ne els espais interiors i aixecar un estructura que recrearà un claustre al pati de l'abadia. El futur Museu Carmen Thyssen de Sant Feliu acollirà una col·lecció d'obres dels segles XIX i XX, amb peces paisatgístiques, realistes, modernistes, noucentistes, impressionistes i postimpressionistes, i també de la generació de 1917 i les avantguardes. Entre els artistes que hi estaran representats, destaquen Joaquim Mir, Torres-García, Ramon Casas, Santiago Rusiñol i Marià Fortuny, i els escultors Manolo Hugué, Josep Clarà i Xavier

>> El monestir de Sant Feliu de Guíxols. (Foto: AJUNTAMENT DE SANT FELIU DE GUÍXOLS)

Vine a veure els 250m² del nou Ateneu!

dissabte 3 de desembre a partir de les 11h c. Sant Josep de Sol Isern, 3 Figueres

>> Un dels cartells que publiciten el nou Ateneu de Figueres. (Foto: IAEDEN)

Corberó. Sant Feliu de Guíxols haurà guanyat per partida doble: es rehabilitarà un edifici emblemàtic i la ciutat gaudirà d'una oferta artística de renom. Mai és tard quan arriba.

Les plomes de Ros i Aliu | L'Arxiu Municipal de Palafrugell disposa, des de fa uns mesos, d'una part de les obres dels dibuixants Joan Aliu Puig (1950-2019) i Miquel Ros Saballs (1942-2016), cedides per familiars d'aquests artistes, dotats d'una gran capacitat per plasmar la realitat mitjançant les seves plomes i amb un sentit de l'humor fi i punyent. De Joan Aliu, la donació inclou uns cinc-cents dibuixos originals, creats per a publicacions com ara *Notes de Josep Pla en còmic*, *Contes terrorífics*, *Història de la Mediterrània* i *Història de Palafrugell*. Aliu, que també era un destacat activista cultural, va treballar amb temes de Palafrugell, però anteriorment, als anys setanta, havia format part de l'equip de la revista barcelonina *Butifarra!* Del miler de treballs de Miquel Ros que inclou la donació, en destaquen dibuixos, acudits gràfics i caricatures originals, en ploma i tinta xinesa, publicats a la *Revista de Palafrugell* i a l'anuari *Crònica d'un any* (publicació en la qual va col·laborar des del primer número, el de l'any 1983); dibuixos originals creats per a les Festes de Primavera, i treballs per al diari *El Punt*, a més de l'original d'una caricatura de Josep Pla. Ros, que havia estat premiat en diferents concursos catalans i de ciutats franceses, va ser un dels il·lustradors dels llibres *Els Borbons en pilotes* i *Les pilotes dels Borbons*, editats per *El Punt*. Dos fons que mereixen ser consultats i no caure en l'oblit.

LA CERDANYA

Text i foto > SANDRA ADAM AUGER

Caixes policromades en 3D | El Museu de Llivia segueix en la dinàmica de modernitzar el seu patrimoni historicoartístic. A final de novembre de 2022 s'inicià la campanya de digitalització en 3D de les caixes policromades que formen part de la farmàcia Esteva, una etapa més en el projecte de valoració d'un dels elements més importants de la farmàcia.

El conjunt de caixes s'ha estudiat recentment per definir-ne els pigments emprats i analitzar-ne els dibuixos subjacents. També se n'ha definit la funció com a recipients per emmagatzemar les herbes remeieres i se n'han datat les pintures d'estil renaixentista entre els segles XVII i XVIII. A Catalunya es conserven poques pintures d'aquest període, i la temàtica que representen, entre la religió i la ciència, en fa un conjunt únic.

Gràcies a l'ús de la tècnica de la fotogrametria s'obtiniran prou imatges des de tots els angles de cadascuna de les caixes que es conserven al museu. Un cop enllestida la intervenció, les imatges seran d'accés públic i es podran consultar a la pàgina web del museu.

Isòvol consolida el patrimoni històric

| L'Ajuntament d'Isòvol va acabar l'any 2022 amb una intervenció a la portalada de l'església de Sant Pere d'Olopte que va consistir a netejar, consolidar, reintegrar i fixar pictòricament els elements que formen part de la porta, especialment els capitells, alguns dels elements més malmesos. Aquests treballs han permès estudiar-ne les diferents capes de morter i restes pictòriques que s'han conservat al llarg del temps. La decoració, data entre els segles XII i XIII, inclou les figures d'Adam i Eva, així com diverses cares estrafetes, una a cada dovella.

>> Portalada de l'església de Sant Pere d'Olopte.

L'obra ha tingut un cost de vint mil euros: l'Ajuntament n'ha assumit dos terços, i el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya s'ha fet càrrec de la resta. El Bisbat d'Urgell ha participat en l'assessorament.

El consistori té un pla de consolidació del patrimoni cultural del municipi iniciat amb el condicionament de l'accés als Esterragalls i un espai d'interpretació. A més, es treballa en la reconstrucció del pont del Diable i la restauració de l'antic forn de pa. Com a projectes futurs, s'hi inclou la restauració de la portalada de l'església de Santa Maria d'All.

LA GARROTXA

Text > JOAN SALA

El festival del moviment | Del 13 al 16 abril se celebrarà a Olot el Sismògraf, «el festival que detecta el moviment del cos i del planeta». Serà la segona edició de la tercera etapa del Sismògraf, que s'ha renovat per ampliar la mirada. L'organització comenta que quan el cos es col·loca en un context artístic, es pot expressar ballant, fent circ, *performances*, passejades, etc.; és a dir, que ja no es parla d'un festival de dansa, sinó de moviment. D'altra banda, es vol reforçar que està situat a Olot, amb tot el que això significa: dins d'un parc natural, amb un paisatge singular, que implica plantejar idees al voltant dels reptes socials, ambientals i relacionals de l'ara i aquí des de les arts vives.

Uns premis a la recerca consolidats

| El Patronat d'Estudis Històrics d'Olot i Comarca (PEHOC) ha aconseguit un altre èxit de convocatòria dels premis a treballs de recerca de batxillerat i a projectes finals de cicles formatius. Ja han arribat a la XXII edició pel que fa als Salvador Reixach, d'àmbit social, històric, econòmic, humanístic i artístics, a més de comarcals i educatius, i a la XI edició dels Jordi Pujiula, que valoren els estudis de ciències naturals, ciències de la salut i tecnologia. La resposta, que s'ha mantingut en els darrers anys a pesar de la pandèmia, que en va obligar a fer algunes edicions en línia, ha consolidat els